

ROZSOS ISTVÁN 80

fotó: Berez Valter
(Budapest, 1944. július 6.)
Liszt Ferenc-díjas operaénekes, kiváló művész.

I.

Rozsos István – Opera Café portré 2019 (26:16)

Rozsos István magánénekes, a Magyar Állami Operaház Örökös Tagja

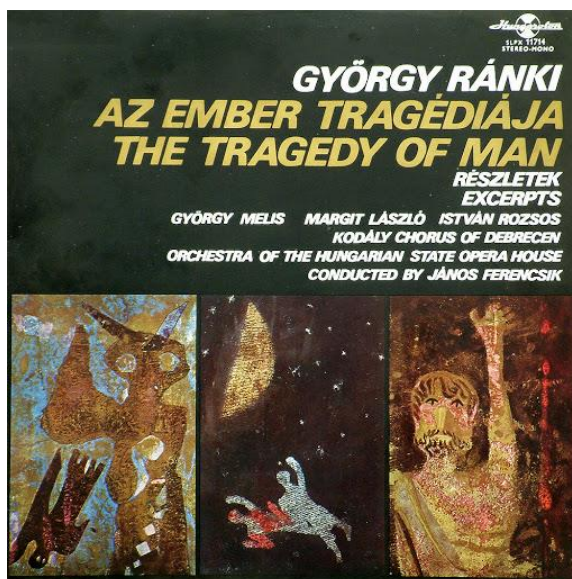
1963–1969 között a Zeneművészeti Főiskola hallgatója volt Révhegyi Ferencné tanítványaként. 1969 óta a Magyar Állami Operaház magánénekes, ahol 1967-ben – még főiskolásként – debütált Richard Strauss *Ariadné Naxosban* című operájában, Scaramuccio szerepét énekelte. Operaházi tagsága mellett tagja volt a Städtische Bühne Osnabrück színháznak és a Deutsche Oper am Rhein Düsseldorfnak, de tagja volt a Madách Színháznak is.

Opera- és oratóriuménekesként is tevékenykedik. A kiművelt hang mellett jellemzője a kiváló színpadi játék is, kiváló karaktertenor. A magyarországi operaszínpadokon kívül Európa számos országában is fellépett, például Angliában, Ausztriában, Belgiumban, Csehországban, Finnországban, Görögországban, Hollandiában, Izlandon, Lengyelországban, Monacóban, Németországban, Olaszországban, Oroszországban, Romániában, Svájcban, de még Japánban is.

Számos rádió-, televíziós és hanglemezfelvételen működött közre. 1990-ben Liszt Ferenc-díjat kapott, 2005-ben kiváló művész lett.

Fontosabb szerepei:

- Benjamin Jonson: Volpone, avagy a pénz komédiája...Énekes
- Strauss: Ariadne Naxos szigetén...Scaramuccio
- Monteverdi: Poppea megkoronázása...Lucanus
- Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok...Eisslinger; Dávid
- Szokolay Sándor: Hamlet...Guildenstern
- Petrovics Emil: Bűn és bűnhődés...Diák
- Gershwin: Porgy és Bess...Sporting Life
- Wagner: Tannhäuser...Walter
- Haydn: Ember a Holdon...Cecco
- Leoncavallo: Bajazzók...Beppo; Canio

- Ránki György: Az ember tragédiája...Ráfáel főangyal
[Az űrben \(3:54\)](#)
© 1974 HUNGAROTON RECORDS LTD
- Strauss: A rózsalovag...Valzacchi
- Beethoven: Fidelio...Jaquino
- Mozart: Szöktetés a szterájból...Pedrillo

[TELJES LEJÁTSZÁSI LISTA MEGTEKINTÉSE \(13 video\)](#)

Blonde - MAgda Kalmár Konstanze - Júlia Pászthy Belmonte - Dénes Gulyás Pedrillo - István Rozsos Hungarian translation / magyar fordítás: Sándor Hevesi, Zoltán Závodszy
Conductor / vezényel: Iván Fischer 1980

- Mozart: A varázsfuvola...Első őrtálló; Monostatos
- Mozart: Thomas, Egyiptom királya...Első pap
- Puccini: Gianni Schicchi...Rinuccio
- Britten: Szentivánéji álom...Dudás
- Kodály Zoltán: Székelyfonó...A gazdag legény

Kodály Zoltán - Székely fonó (1982) | Teljes daljáték (1:19:22)

A kérő - Melis György, A háziasszony - Jablonkay Éva, A leány - Andor Éva,
A legény - Gulyás Dénes, A szomszédasszony - Barlay Zsuzsa, A gazdag legény - Rozsos
István. Karmester: Ferencsik János, karnagy: Fehér András

[00:00](#) Intro [2:25](#) Kezdés [3:28](#) Elmenyek, elmenyek [7:09](#) A citrusfa levelestől [9:44](#) Nekem
olyan emberecske kéne [11:08](#) Üres ládám az ajtóba [13:43](#) Szomorú fűzfának [16:07](#) Én
elmentem a vásárra [19:04](#) Jók a leányok [22:37](#) Bizony csak meghalok [34:13](#) Hess, légy [35:33](#)
Te túl rózsám [41:47](#) Most jöttem Erdélyből [42:40](#) Egy nagyorrú bolha [44:55](#) A csitári hegyek
alatt [49:34](#) El kéne indulni [52:05](#) Jaj! Jöjjön haza, édesanyám [55:35](#) Az hol én elmenyek
[57:57](#) Némajáték [1:01:39](#) Tőlem a nap úgy telik el [1:04:16](#) Közjáték [1:08:15](#) Jaj de szépen
cseng a lapi [1:10:57](#) Mondd meg rózsám [1:15:12](#) Vége
Koreográfus: Seregi László, rendező: Békés András
(Erkel Színház 1982. 12. 18.)

- Berg: Lulu...Festő
- Verdi: Don Carlos...Don Carlos
- Janacek: Jenufa...Steva Buryja
- Britten: Koldusopera...Filch
- Prokofjev: A három narancs szerelmese...Treff király fia
- Monteverdi: Odüsszeusz hazatérése...Irosz
- Coltellini: Aki hűtlen, pórul jár...Filippo
- Muszorgszkij: Borisz Godunov...Grigorij; Sujszkij herceg
- Mozart: Figaro házassága...Basilio

Mozart: Le nozze di Figaro - Cosa sento! (Veronika Kincses, István Rozsos, István Gáti)

(4:06)

Susanna – Kincses Veronika, Don Basilio – Rozsos István, il Conte di Almaviva: Gáti István
(Magyar Állami Operaház 1987.)

Mozart: Figaro házassága: Terzett: Ötvös Csilla-Gáti István-Rozsos István (6:46)

Vezényel: Kovács János
(Magyar Állami Operaház 1987)

**Mozart: Le nozze di Figaro - Cosa sento! Tosto andate (Bori Keszei, István Rozsos,
Tamás Busa) (4:36)**

Susanna – Keszei Bori, Don Basilio – Rozsos István, il Conte – Busa Tamás
Vezényel: Peskó Zoltán
(Magyar Állami Operaház 2009.I X. 10.)

- Durkó Zsolt: Mózes...Hur
- Haydn: A patikus...Mengone
- Verdi: Falstaff...Dr. Cajus
- Giordano: André Chénier...Egy besúgó
- Wagner: A Rajna kincse...Loge
- Pergolesi: Il Maestro di Musica...Lamberto

Opera különlegesség Pergolesi Zenemester jelenet Lamberto Rozsos István, Laretta Ötvös Csilla (7:45)

Pergolesi Zenemester tercett Ötvös Csilla Gáti István Rozsos István (2:51)

Rendezte: Seregi László, vezényelt: Nagy Ferenc

(Hilton szálló Dominikánus Udvar)

- Puccini: Turandot...Pong főpohárnok; Pang
- Ránki György: A holdbeli csónakos...Paprikajancsi
- Cimarosa: Il maestro di capella...
- Erkel Ferenc: Hunyadi László...V. László
- Bizet: Carmen...Remendado
- Puccini: Pillangókisasszony...Goro
- Massenet: Werther...Schmidt
- Szokolay Sándor: Ecce homo...Aga
- Vajda János: Mario és a varázsló...Gyapjúinges
- Cimarosa: A párizsi festő...Broccardo
- Britten: Albert Herring...Albert Herring
- Kodály Zoltán: Hány János...Napóleon; Ábrahám; Kocsmáros
- Strauss: Salome...Heródes
- Verdi: Aida...Hírnök
- Strauss: A denevér...Alfréd; Eisenstein; Frosch
- Offenbach: Orfeusz az alvilágban...Orfeusz
- Sondheim: Nyakfelmetsző...Altiszt
- Händel: Agrippina...Narcissus
- Wagner: Siegfried...Mime
- Bart: Oliver!...Mr. Bumble
- Petrovics Emil: C'est la guerre...Vizavi
- Humperdinck: Jancsi és Juliska...Boszorkány
- Lloyd Webber: Az Operaház Fantomja...Umberto Piangi
- Offenbach: Hoffmann meséi...Andrés;
- Verdi: Lombardok...Arvino

Verdi: I lombardi alla prima crociata - Finale (Márta Szűcs, István Rozsos, Kolos Kováts) (12:30)

Giselda – Szűcs Márta, Arvino – Rozsos István, Pagano – Kováts Kolos

Vezényel: Géza Török (Erkel Színház, 1994. X.1.)

Díjai

- Liszt Ferenc-díj (1990)
- Székely Mihály-émlékplakett (1997)
 - Kiváló művész (2005)
 - Bartók–Pásztory-díj

III.

ÚJ SZEREPLŐK: A RAJNA KINCSEBEN¹

Richard Wagner: A Rajna kincse (r.: Nagy Viktor, 2006)
Rozsos István (Loge)
fotó: Éder Vera

„Részben új betanulásként” hirdette az operaházi plakát a Rajna kincse legutóbbi előadását. Az új szereplők közül kétségkívül Rozsos István beállítását vártuk a legnagyobb érdeklődéssel. A színház vezetősége ezúttal szerencsésen választott, a nyugdíjba vonult *Szőnyi Ferenc* és a vezető szerepeket egészségi állapota miatt kényszerűen átadó *Palcsó Sándor* helyét a nagy karaktertenoralakításokban más nem is tölthetné be, mint *Rozsos*. S különösen vonatkozik ez a Rajna kincse Logójára, amely Wagner-szerepként megköveteli a tökéletes deklamációt. A jó szövegmondás pedig – mint évek óta megfigyelhettük – *Rozsos* egyik legfőbb erőssége. Az alakítás jelenleg még nem több, mint egy kiváló Loge-figura ígérete. (E vélemény kialakulásában talán az is közrejátszott, hogy a művész szerepe első részében nyilvánvaló indiszpozícióval küzdött.) Deklamációban szerepformálása semmi kívánnivalót

¹ Muzsika 1978/5.

nem hagy, de a Logónál alapvetően fontos hangí árnyalatok csak a 3. és 4. képben kezdtek megszólalni. Így a szerepformálás nem egységes: a 2. képben még az volt a hallgató érzése, hogy Rozsos valamiféle hideg rezonőr-Logót akar színpadra vinni, s ez a koncepció a továbbiakban is megmutatkozott helyenként. (Pedig két szempontból sem helyénvaló: egyrészt Wagner nem így írta meg a szerepet, másrészt egy alapvetően romantikus – véleményünk szerint helyes – rendezői beállításban ez a felfogás idegen.) A 3. képtől kezdve aztán egyre több változatos hangszínt, tehát átfűtött kifejezést hallhattunk. Ezen az úton kellene Rozsosnak a szerepet tovább fejlesztenie, hogy a jelenlegi biztató ígéretből beteljesedés legyen. És sürgősen ki kellene cserélni Loge új jelmezét, ezt a lilásvörös Don Carlos-öltözéket, melyhez csak a jellegzetes barokk gallér hiányzik, hogy teljes legyen a Verdi-illúzió...

Néhány kisebb szerepben ugyancsak új szereplők kerültek színpadra. *Csengery Adrienne* szépen énekelt és jól játszott Freiaként (az előadás beállító-rendezője egyébként is igen jó munkát végzett). *Tóth László* és *Hantos Balázs* volt a két új óriás. Tóthnál Fasolt lírikus alaphangjának megtalálása vagy legalábbis az erre irányuló igyekezet dicséretes, *Hantos*nál a keményebb hangvétel alkalmazása. Mindketten kitűntek megfelelő játékkészségükkel és jó szövegmondásukkal. Jász Klára vette át Wellgunde szólamát; sajnos, nem túl sokat segített a tercett szinte megszokottan pontatlan intonációján.

Az új szereplők adták az előadás jelentőségét, nagy élményét, az este egyetlen igazán nagy momentumát viszont egy régi, de mindig újat és még újabbat mondani tudó művész, *Palcsó Sándor* nyújtotta. Mime talán ötperces szerepét úgy énekelte, úgy játszotta – nem, úgyélte át, hogy ebből az öt percből a legnagyobb szabású művészet sugárzott ki. Ahogy szinte boldog álmoként énekelt a nibelungok régi gondtalan életéről, s ahogy ebből a hangból egy pillanat alatt át tudott váltani a tehetetlen gyűlölet acsarkodóan torz hangvételébe – mindez az igazi Wagner-stílus, az igazi mai korszerű éneklés mintapéldája volt (egyírású a legnagyobbakkal, egy Gerhard Stoltzéval, egy Heinz Zednikkel).

Sőt, azt kell mondani, hogy ez az öt perc megfordította az előadás menetét: az addig színtelen és unalmas Alberich – *Bordás György*– ettől kezdve mintha szárnyakat kapott volna, s 3. képbeli nagy jelenetét és az utolsó kép átkát nagyszerűen tolmácsolta mind hangban, mind játékban. Rozsos alakításában is itt volt a fordulópont, sőt, az addig karakter nélküli zenekari hangzás is itt kapta

meg színeit. Lehet, hogy tévedünk, de mégis hisszük, hogy az igazi nagy művészet tovább sugárzó hatásával találkozunk.

Faragó András, Sándor Judit, Komlóssy Erzsébet, Fülöp Attila, Sebestyén Sándor, Zempléni Mária és Barlay Zsuzsát öbbé-kevésbé felidéztek az évekkel ezelőtti premier magas színvonalát. Lukács Miklós vezényelt.

A kritikusnak szóvá kell tennie az előadás két olyan jelenségét, amely mellett nem lehet szó nélkül elmenni. Már az előjáték után feltűnt a zenekari basszus erőtlensége. Kiderült, hogy a zenekarban ülő hat nagybögős közül kettő nem játszik, mert... nincs előttük kotta. Egy és negyedóra múlva (!) került csak elő a szólam... (Ehhez csak annyit, hogy tulajdonképpen a wagneri zenekarban még a hat nagybögő is kevés.) A másik, jelentéktelennek tűnő ügy: a színlap még két új szereplőt hirdetett: *Szőnyi Olgát* Frickaként és *Kertész Tamást* Donnerként. Azt, hogy nem ők énekeltek, csak az vette észre, aki felismerte Sándor Juditot és Sebestyén Sándort. Látszólag – mondom – apróság, ám a szereplőváltozást hirdető tábla hiánya a közönség félrevezetésével egyenlő és tiszteletlenség az előadást mentő beugró művészekkel szemben!

Várnai Péter

IV.

ROZSOS ISTVÁN HÍRES SZEREPEI - FOTÓKON

Richard Wagner: Siegfried (r.: Nagy Viktor, 2006)
Rozsos István (Mime)
fotó: Éder Vera

Erkel Ferenc: Hunyadi László (r.: Maár Gyula, 1989)
Sólyom-Nagy Sándor (Gara nádor), Rozsos István (V. László)
forrás: OPERA Archívuma

Kodály Zoltán: Háry János (r.: Oberfrank Géza, 1999)
Rozsos István (Napóleon)
forrás: OPERA Archívuma

Kodály Zoltán: Székely fonó (r.: Békés András, 1982)
Rozsos István (A gazdag legény)
forrás: OPERA Archívuma

Wolfgang Amadeus Mozart: Figaro házassága (r.: Galgóczy Judit)
Ötvös Csilla (Marcellina), Rozsos István (Basilio)

Mesterdalnokok III. felvonás, 1981.
(partnerek: Gáti István, Ilosfalvy Róbert, Ferencsik János, Rozsos István, Sólyom-Nagy Sándor)

Nagy Ferenc karnagy, elöl, középen Tokody Ilona.

Rozsos István Eisslinger, a szatócs szerepében Richard Wagner A nürnbergi mesterdalnokok című operájának próbáján. A művet Mikó András rendezésében, Márk Tivadar jelmezeivel április 5-én mutatják be a Magyar Állami Operaházban.

MTI Fotó: Keleti Éva, Budapest, 1968. március 27.

Richard Strauss: Ariadné Naxosz szigetén (r.: Makai Péter, 1967)
Erdész Zsuzsa (Zerbinetta), Rozsos István (Scaramuccio)
forrás: OPERA Archívuma

Budapest, 1989. április 20. Rozsos István (b, Heródes) és Sass Sylvia (j, Salome)
operaénekesek jelenete Richard Strauss: Salome című zenedrámájának főpróbáján, a Magyar
Állami Operaházban. Az előadást Szikora János rendezte.
MTI Fotó: Földi Imre

Richard Strauss: Salome (r.: Szikora János, 2009)
Wiedemann Bernadett (Heródias), Rozsos István (Heródes)
fotó: Éder Vera

Jules Massenet: Werther (r.: Mikó András, 1984)
Rozsos István (Schmidt), Berczelly István (A tisztartó)
forrás: OPERA Archívuma

Szergej Prokofjev: A három narancs szerelmese (r.: Békés András, 1975)
Kincses Veronika (Ninetta), Rozsos István (A herceg)
forrás: OPERA Archívuma

Kacsoh Pongrác: János Vitéz (r.: Fehér András, 2003)
Rozsos István (A francia király)
fotó: Mezey Béla